

MentÃ¡lnÃ- pÅ™Ã-prava a vizualizace

Autor: Toby Stafford

<http://www.zct.co.uk/skydivemag/>

MentÃ¡lnÃ- pÅ™Ã-prava a vizualizace pÅ™ed seskokem se tÃ½kÃj vÃ¡jech paraÃ¡utistÃ- bez ohledu na zkuÅ¡enost. VÄ›tÅ¡inou skokanÃ- se bÄ›hem letu do vÃ½hody snaÅ¾Ã- pÅ™edstavit si vÃ½skok, Ä•innost bÄ›hem cennÃ½ch sekund volnÃ©ho pÅ¡idu a nÃ¡slednÄ› iÄ posloupnost otevÃ-rÃ¡nÃ- vÄ•etnÄ› bezpeÄ•nostnÃ-ch postupÅ-.

Pro zkuÅ¡enÃ© jednotlivce je takovÃ¡j pÅ™Ã-prava natolik automatickÃj, Å¾e ji Ä•asto provÃjdÄ›jÃ- zcela podvÄ›domÄ›. MentÃ¡lnÃ- pÅ™Ã-prava pÅ™ed nÃ¡roÄ•nÄ›jÅ¡m seskokem vÃ¡jak vyÅ¾aduje lepÅ¡iÃ- plÄ¡novÃ¡nÃ- aÅ promyÅ¡lenÃ›jÅ¡iÃ- strukturu.

Co to je Åžvizualizaceâœ?

PÅ™i pozemnÃ- pÅ™Ã-pravÄ› naneÄ•isto si mÅ¬Å¾ete procviÄ•it Å™adu Ä•innostÃ- pÅ™i sesoku. Vizualizace vÃ¡jm umoÅ¾í, vÃ pamÄ›ti obrazy aÅ vjemy, kterÃ© tyto Ä•innosti doprovÃ¡zejÃ-. Mnoho paraÃ¡utistÃ- tuto techniku pouÅ¾ívá-vÃj pÅ™i mentÃ¡lnÃ-vcÃ-tÄ›nÃ- do sesoku vÃ prÃ>bÄ›hu letu do vÃýhody. PlnÃ© vyuÅ¾itÃ- moÅ¾nostÃ- vizualizace vÃ¡jak vyÅ¾aduje cviÄ•enÃ-. dosÃ¡hnout pocitu, Å¾e tento typ sesoku dÅ¬vÄ›rnÄ› znÃ¡jte, iÄ kdyÅ¾ jste se oÅ nÄ›j dosud nepokouÅ¡eli. Pocit Åždeja vuâœí lepÅ¡iÃ- pÅ™edvÃ-davost, pÅ™esnost aÅ jistotu pohybÅ-.

Chcete-li dosÃ¡hnout tÃ©to Å°rovnÄ› soustÃ™edÄ›nÃ-, mÅ¬Å¾ete zaÄ•Ä-t vizualizacÃ- nÄ›Ä•eho, co dÄ›lÃ¡te kaÅ¾dÃ½ den aÅ zÃ¢loÅ¾nice kÅ dveÅ™Ä-m od bytu. PÅ™edstavujte si kaÅ¾dÃ½ krok, vÃ¡jÄ•mejte si obrazÃ- na stÄ›nÃ¡ch, stÃ-nÃ-, svÄ›tla, zvuky, podlahy atd. To je pomÄ›rnÄ› snadnÃ½ aÅ nekomplikovanÃ½ Å°kol. NÃ¡slednÄ› mÅ¬Å¾ete pokraÄ•ovat cestou zÅ domu na ulici, pÅ™i chodem na zastÃ¡vku nebo kÅ zaparkovanÃ©mu autu. NenÃ- pÅ™itom dÅ¬leÅ¾itÃ½ pÅ™edmÄ›t, ale Å°roveÅ^ vaÅ¡eho umění na vizualizaci.

ZpoÄ•Äjtku vÃ¡jm asi bude Ä•init potÃ-Å¾eÅ›et soustÃ™edÄ›nÃ-, byÅ¥ jen na krÃ¡tkou chvÃ-lu. Po nÄ›kolika tÃ½dnech cítíte vÃ¡jak mÅ¬Å¾ete dopracovat kÅ delÅ¡iÃ-m aÅ podrobnÃ½m vizualizacÃ-m. CviÄ•enÃ- pomyslnÃ©ho zobrazovÃ¡nÃ- udÃ¡lostÃ- pÅ™edpokladem kvalitnÃ- mentÃ¡lnÃ- pÅ™Ã-pravy aÅ vizualizace.

PÅ™i vizualizaci nÄ›kdy mÅ¬Å¾e dojÃ-t ke chvilkovÃ©mu vÃ½padku koncentrace nebo zablokovÃ¡nÃ- myÅ¡lenek. Pokud tento vÄ•as nerozpoznÃ;te, mÅ¬Å¾e vÃ©st ke ztrÃ;jtÄ› sebeovlÃ;idnÃ-, zvlÃ;jtÄ› kdyÅ¾ se prÃ;jvÄ› pÅ™ipravujete na vÃ½skok. C dochÃ;jzÃ-, kdyÅ¾ objem mentÃ;jnÃ- pÅ™Ã-pravy Ä•i poÄ•et opakovÃ;jnÃ- pÅ™eÅ¾enete nebo kdyÅ¾ se snaÅ¾Ã-te â€žvidÃ- VÂ takovÃ©m pÅ™Ã-padÄ› je nejlepÅ¡Ã- se uvolnit aÅ zamÅ›it se na to, co toto zahlcenÃ- zpÅ™sobilo.

ZlatÃ; pravidla vizualizace

- PÅ™edstavujte si sami sebe pouze pÅ™i tom, co dÄ›lÃ;te sprÃ;jvnÄ›.
- SoustÅ™eÄ•te se na vÄ›ci, kterÃ© mÃ;te udÄ›lat (nikoli na ty, kterÃ© udÄ›lat nesmÃ;te).
- UdrÅ¾ujte vizualizaci jednoduchou (vyhnÄ›te se zahlcenÃ- informacemi).
- NacviÄ•ujte vizualizaci po krÃ;jtkÃ½ch Ä°secÃ-ch vÂ pravidelnÃ½ch intervalech (nepÅ™ehÃ;jnÄ›te dÃ©lkou cviÄ•enÃ-, abyste zachovali soustÅ™edÄ›nÃ-).

Co to je â€žmentÃ;jnÃ- pÅ™Ã-pravaâ€œ?

PÅ™edstavte si, Å¾e sedÃ-te vÂ letadle, stoupÃ;te do vÃ½Å¡ky aÅ pÅ™ipravujete se na svÅ¡j prvnÃ- volnÃ½ pÅ¡id, seskok ve pÅ™ezkuÅ¡ovacÃ- seskok pro kategorii, kvalifikaci na mistrovstvÃ- svÄ›ta apod. CÄ•tÃ-te se ve stresu: â€žSnad to nepokazÃ-m Nechce se mi do toho. Budu vypadat jak â€¡â€œ. ZnÃ- vÃ;jm to povÄ›domÄ›?

Podstatou mentÃ;jnÃ- pÅ™Ã-pravy je vcÃ-tÃ>nÃ- do sesoku. PerfektnÃ- vizualizace celÃ©ho sesoku vÃ;jm nemusÃ- bÅ½it nic platnÃ;, pokud si zaÄ•nete pÅ™edstavovat negativnÃ- strÃ;jny aÅ podlÃ©chat napÄ›tÃ- nebo nervozitÄ›. Jak se tedy nejlÃ©pe pabytom podali optimÃ;jnÃ- vÃ½kon?

ÃšroveÅ^ vybuzenÃ-

Zkuste si vzpomenout na svÅ¡j dosud nejhorÅ¡Ã- seskok. Jak jste se tÄ›snÄ› pÅ™ed nÃ-m cÄ•tili? OhodnoÅ¥te svÃ© pocity vÂ nÃjsledujÄ-cÃ-ch oblastech:

- ÃšroveÅ^ vnitÅ™nÃ- energie (0 - naprostÃ;j Ä°nava, 10 - absolutnÃ- vybuzenÃ-)
- ÃšroveÅ^ uvolnÄ›nÃ- (0 - uvolnÄ›nost, 5 - obavy, 10 - zdÄ›ÅjenÃ-)

NynÃ- si vybavte svÃ-j dosud nejlepÃ-Ã- seskok aÂ proveÃ•te stejnÃ½ test. VidÃ-te velkÃ½ rozdÃ-l? ChtÃ›li byste skÃ¡kat ve stavu, kterÃ½ odpovÃ-dÃ-ji druhÃ©mu pÅ™Ã-padu?

Pokud vÃ-te, pÅ™i jakÃ© Ä°rovni vybuzenÃ- (pocitu vnitÅ™nÃ- energie) se cÃ-tÃ-te nejlÃ©pe, mÅ-Å¾ete se pokusit oÂ patÅ™ vyburcovÃjnÃ- nebo uvolnÃ>nÃ-. Pokud jste pÅ™Ã-liÅ-ji napjatÃ- (Ä°roveÅ- vybuzenÃ- je vysokÃ-), potÅ™ebujete najÃ-t zpÅ-sob relaxovat aÂ snÃ-Å¾it tuto Ä°roveÅ- na svou optimÃjnÃ- hodnotu. Pokud jste natolik unavenÃ-, Å¾e tÃ©mÃ- usÃ-nÃ-je, po naopak vyburcovat, abyste se dokÃ¡zali soustÅ™edit.

Jak na to

Existuje nÄ›kolik zpÅ-sobÅ-, jak se pÅ™ed seskolem uvÃ©st do psychickÃ© pohody. DÅ-leÅ¾itÃ© je vybrat si takovÃ½, kterÃ½ vÃ-Åníkuje.

Poslech hudby

Poslech hudby rÅ-znÃ½ch Å¾Ã-jnÃ- pÅ™ed nÄ;jstupem do letadla nÄ;jm mÅ-Å¾e pomoci upravit Ä°roveÅ- vnitÅ™nÃ- energie. trÃ©nikovÃ½ch soustÅ™edÅ›nÃ-ch nebo soutÅ-Å¾Ã-ch se mi osvÃ>dÄ•ily Ä•tyÅ™i rÅ-znÃ© vÅ½bÄ›ry skladeb, kterÃ© poslouÅ½í vÅ½bÄ›ry odpovÃ-dajÃ- mÃ© stupnici vnitÅ™nÃ- energie od 1 do 10 aÂ obvykle mi staÃ•Ã- nÄ›kolikaminutovÃ½ poslech. Pamatujte, jak na to, Å¾e vaÅ-ji kolegovÃ© mohou mÃ-t jinÃ½ vkus, aÂ pouÅ¾Ã-vejte pÅ™ehrÃ-vaÅ- se sluchÃ¡tky.

KIÃ-Ä•ovÃ- slova

SÃ-la autosugesce plynoucÃ- zÂ opakovÃjnÃ- kIÃ-Ä•ovÃ½ch slov se vÂ paraÃ¡utismu vyuÅ¾Ã-vÃ- jiÅ¾ Ä™adu let. KIÃ-Ä•ovÃ- mohou mentÃjnÃ- iÂ fyzicky disponovat ke kontrolovanÃ½m reakcÃ-m. Volbou jednoho aÅ¾ Ä•tyÅ™ kIÃ-Ä•ovÃ½ch slov mÅ-Å¾e navodit poÅ¾adovanou Ä°roveÅ- energie aÂ soustÅ™edÅ›nÃ- (pÅ™i vÄ›tÅ-Å-m poÄ•tu se efekt ztrÃ¡cÃ-).

Zkuste si deset sekund opakovat slova:

VOLNÃ• - PÅ~ESNÃ• - KLIDNÃ•

AÅ teÅ• zkuste tato:

RYCHLÃ• - PRUDKÃ• - TÄšSNÃ•

Zaznamenali jste zmÄ›nu dÃ½chÃjnÃ- nebo srdeÄ•nÃ- Ä•innosti? KIÄ-Ä•ovÃj slova jsou uÅ¾iteÄ•nÃj jen tehdy, pokud jsou jednoduchÃj, pozitivnÃ- aÅ dÃjvajÃ- nÃjm smysl. VhodnÃ½ Ä•as kÂ pouÅ¾itÃ- tÃ©to techniky je bÄ›hem letu do vÃ½Åjky nebo pÅ™ed vÃ½zkokem.

PravidelnÃ© dÃ½chÃjnÃ-

NaÅ je Ä°roveÅ^ vybuzenÃ- takÄ© Ä°zce souvisÃ- sÂ rychlostÃ- dechu aÅ tepovou frekvencÃ-. OvlÃjdÃjnÃ-m vlastnÃ-ho dechu mÅžeme pÅ™Ã-mo ovlivnit stupeÅ^ svÃ© bdÄ›losti nebo uvolnÄ›nÃ-.

KdyÅ¾ cÃ-tÃ-me napÄ›tÃ-, nÃjÅj dech se obvykle zrychluje aÅ stÃjvÃj povrchnÃ-m. To je pÅ™irozenÃj obrannÃj reakce organismu. Pokud se soustÅ™edÃ-me na pomalÃ© dÃ½chÃjnÃ-, pravdÄ›podobnÄ› dojde iÅ ke zpomalenÃ- tepu aÅ celkovÃ©mu uklidnÃ- mÅžeme sÂ vÃ½hodou vyuÅ¾Ã-t iÅ vÅ prÅ“bÄ›hu seskoku.

FyzickÃ© uvolnÄ›nÃ-

LehnÄ›te si na zÃjda, natÃjhÅte nohy aÅ ruce poloÅ¾te podÄ©l tÄ›la. BÄ›hem 5-10 minut postupnÄ› prochÃ¡zejte jednotlivÃ- skupiny, napÃ-nejte svaly aÅ nÃjslednÄ› je zcela uvolnÄ›te. Jakmile je tÄ›lo uvolnÄ›nÃ©, dostavÃ- se iÅ psychickÃ© uvolnÄ›nÃ-

PozitivnÃ- pÅ™edstavy

SÃ-la vizualizace zvlÃjÃ;tÃ» vynikne, pokud si dokÃjÃ¾ete pÅ™edstavit sami sebe vÂ situaci, kdy jste se cÃ-tili spokojenÃ». MÃ bÃ½t naprosto cokoli, od leÃ¾enÃ- na plÃjÃ¾i po tanec na oslavÃ». MyÅ¡lenkovÃ½ nÃjvrat do takovÃ© situace vÃjim pomÅ™-Ã¾e zmÃ-rnit vliv prostÅ™edÃ-, vytÃsnit napÃ>tÃ- aÂ stres. DÃ-ky pÅ™Ã-jemnÃ½m pÅ™edstavÃjim se mÃ-Ã¾ete nejen uvolnit, ale svÃj seskok zÂ odstupu.

Pohled zÂ odstupu

Seskok se vÂ naÅ;Ã- myslí mÃ-Ã¾e snadno zmÄ›nit vÂ noÅ;nÃ- mÃ-ru plnou sloÅ¾itÃ½ch aÂ nezvlÃjdnutelnÃ½ch Ä•innostÃ-vÅjak mÃ-Ã¾ete rozdÃ»lit na Å•Åjsti aÂ uÅ tÃ»coto Å•ÅjstÃ- pak najÃ-t analogie sÂ prvky, kterÃ© jiÅ¾ znÃte. JakÃ½ je rozdÃ-do Ä•tyÅ™ky aÂ do formace oÅ 150 Ä•lenech? PÅ™ekvapivÃ» malÃ½ â€“ vÂ obou pÅ™Ã-padech je dÅ-leÅ¾itÃ½ sprÃjvnÃ½ p zastavenÃ- pohybu pÅ™ed chycenÃ-m aÂ udrÅ¾ovÃjnÃ- pÃjdovÃ© rychlosti. AÂ pÅ™esto se spousta lidÃ- pÅ™edem vzdÃjvÅj pÅ™edstavy, Ã¾e â€žnÃ-co podobnÃ©ho jeÅ;tÃ» nikdy nedÃ>laliâ€œ.

PodobnÃ© je to uÂ pÅ™ezkuÅ;ovacÃ-ch nebo pÅ™edvÃ;jdÃ>cÃ-ch seskokÃ-. ProblÃ©m nenÃ- ve sloÅ¾itosti pohybu, ale vÂ m kterÃ© jsou na nÃjs upÅ™eny: â€žJe to opravdu dÅ-leÅ¾itÃ½ seskok â€“ nesmÃ-m zklamat, nesmÃ-m to pokazit.â€œ VÂ tak pÅ™Ã-padech je dobrÃ© podÃ-vat se na sebe objektivnÃ». Opravdu se zboÅ™Ã- svÃ>t, pokud to nezvlÃjdnu perfektnÃ>? Budou mÃ> pÅ™ÃjtelÃ© Å;patnÃ- dÃ-vat? Opravdu tÃ-m utrpÃ- mÃ© sebevÃ>domÃ-?

SkÃjÄ•eme pÅ™ece hlavnÃ» pro radost. PotÅ™ebujeme prostÅ™edÃ-, kde nenÃ- problÃ©m dÃ>lat chyby, pokud tÃ-m neohroz bezpeÄ•nost. ZkuÅjenosti sÂ chybami jsou souÅ•ÅjstÃ- kÅ™ivky uÅenÃ-. NenÃ- dÅ-leÅ¾itÃ© bÃ½t perfektnÃ-, ale myslet poz